

หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย

หมวดวิชาสังคมศึกษา

พุทธศักราช ๒๕๒๐

DCID LIBRARY

0000032176

ด375.3

ด6154

ด3

กระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ท วก. ๑๗๒/๒๕๒๐

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย
หมวดวิชาสังคมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๐

เพื่ออนุวัติให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย และเพื่อฝึกฝนอบรมเยาวชนไทย ให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และวัฒนธรรม อันจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศใช้หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หมวดวิชาสังคมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๐ ดังที่ปรากฏท้ายคำสั่งนี้ แทนหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หมวดวิชาสังคมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๑๘ ที่นับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๐ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๐

(นายบุญโญ สาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

วันที่
เลขทะเบียน ๗15403 ม.3
เลขเรียกหนังสือ ๗375.3 ๗6154

คำชี้แจง

ตามหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘ นั้น ได้รวมกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาสังคมศึกษาเข้าด้วยกัน โดยที่กระบวนการเรียนการสอนยังแยกเป็น ๔ วิชา คือ วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม คณะอนุกรรมการปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เห็นว่าการรวมวิชาดังกล่าวไม่สะดวกต่อการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผล จึงได้แบ่งวิชาในหมวดสังคมศึกษาออกเป็น ๔ กลุ่มวิชา คือ

๑. กลุ่มวิชาภูมิศาสตร์
๒. กลุ่มวิชาประวัติศาสตร์
๓. กลุ่มวิชาหน้าที่พลเมือง
๔. กลุ่มวิชาศีลธรรม

และได้แบ่งคณะอนุกรรมการออกเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรแต่ละกลุ่มวิชาดังกล่าว เพื่อให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๑. กลุ่มวิชาภูมิศาสตร์ วิชาบังคับของกลุ่มวิชาภูมิศาสตร์มี ๔ รายวิชา ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงดังนี้คือ

- ๑.๑ รายวิชา ส ๔๑๑ ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปเอเชีย (ไม่มีการเปลี่ยนแปลง)
- ๑.๒ รายวิชา ส ๔๑๒ ภูมิศาสตร์ภูมิภาค และภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย (เดิมให้เรียนเรื่อง ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปยุโรป) รายวิชานี้เป็นรายวิชาใหม่
- ๑.๓ รายวิชา ส ๔๑๓ ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปยุโรปและอเมริกาเหนือ (เดิมให้เรียนเรื่องภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้)
- ๑.๔ รายวิชา ส ๔๑๔ ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปอเมริกาใต้ แอฟริกาและโอเชียเนีย (เดิมให้เรียนเรื่อง ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปแอฟริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์)

[ข]

๒. กลุ่มวิชาประวัติศาสตร์ ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงดังนี้คือ
 - ๒.๑ รายวิชา ส ๔๒๑ ประวัติศาสตร์ไทย ได้เพิ่มหัวข้อเรื่อง บุคคลสำคัญและวีรกรรม
 - ๒.๒ ได้เพิ่มรายวิชา ส ๐๒๕ เอเชียใต้ เป็นวิชาเลือก
๓. กลุ่มวิชาหน้าที่พลเมือง ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงดังนี้คือ
 - ๓.๑ รายวิชา ส ๔๓๑ หน้าที่พลเมือง เพิ่มหัวข้อเรื่อง ค่านิยมที่ควรปลูกฝัง
 - ๓.๒ รายวิชา ส ๕๓๔ หน้าที่พลเมือง เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในรายวิชานี้ทั้งหมด คือ การพัฒนาสังคมและการพัฒนาชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจ การปฏิรูปที่ดิน การสหกรณ์ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแห่งรัฐ
 - ๓.๓ รายวิชา ส ๐๓๑ การปกครอง เปลี่ยนจากรายวิชาเดิม คือ ลัทธิการเมือง ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาเป็นส่วนใหญ่
 - ๓.๔ รายวิชา ส ๐๓๒ สังคมไทย เปลี่ยนชื่อจากเดิม คือ ปัญหาสังคมไทย เนื้อหาส่วนใหญ่คงเดิม และเพิ่มเติมหัวข้อ ความมั่นคงของชาติ
 - ๓.๕ เพิ่มรายวิชา ส ๐๓๔ ความรู้เรื่องกฎหมาย เป็นวิชาเลือก
๔. กลุ่มวิชาศีลธรรม ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงดังนี้คือ
 - ๔.๑ วิชาบังคับสำหรับกลุ่มวิชาศีลธรรม มี ๒ รายวิชาคือ ส ๔๔๒ และ ส ๕๔๓ ได้เปลี่ยนแปลงหัวข้อในหลักสูตรทั้งหมดเพื่อให้แก่นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น
 - ๔.๒ รายวิชา ส ๐๔๑ ศาสนาสากล เพิ่มหัวข้อเรื่อง ความสอดคล้องของศาสนาสากล
 - ๔.๓ เพิ่มรายวิชา ส ๐๔๒ พุทธศาสนาในประเทศไทย เป็นวิชาเลือก
๕. เมื่อมีการแบ่งหมวดวิชาสังคมศึกษา ออกเป็น ๔ กลุ่มวิชาดังได้กล่าวมาแล้ว เพื่อป้องกันความสับสนในการใช้รหัสวิชา จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนเลขรหัสวิชาหมวดวิชาสังคมศึกษาใหม่ โดยให้ม้อักษร “ส” นำหน้าและมีตัวเลขอีก ๓ ตัว ต่อท้าย เช่น ส ๔๑๑ ส ๐๒๑ ทัวอักษรและตัวเลขมีความหมายดังนี้

[ก]

๕.๑ ส หมายถึง หมวดวิชาสังคมศึกษา

๕.๒ เลขตัวแรก สำหรับวิชาบังคับจะแสดงชั้นที่ควรเรียน ซึ่งจะใช้ตัวเลข อยู่ ๓ ตัวคือ “๔” หมายถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ “๕” หมายถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สำหรับวิชาเลือกจะใช้เลข “๐” ซึ่งวิชาเลือกทุกวิชานี้ส่วนใหญ่ไม่บังคับว่าจะต้องเรียนชั้นใด

๕.๓ เลขตัวที่สองแสดงกลุ่มวิชาซึ่งมี ๔ กลุ่มวิชา คือ “๑” หมายถึงกลุ่มวิชาภูมิศาสตร์ “๒” หมายถึงกลุ่มวิชาประวัติศาสตร์ “๓” หมายถึงกลุ่มวิชาหน้าที่พลเมือง และ “๔” หมายถึงกลุ่มวิชาศีลธรรม

๕.๔ เลขตัวที่สาม สำหรับวิชาบังคับจะแสดงภาคเรียนที่ควรเรียน ซึ่งจะมี “๑” “๒” แทนภาคเรียนที่ ๑ และ ๒ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ “๓” และ “๔” แทนภาคเรียนที่ ๑ และ ๒ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ หรือแทนภาคเรียนที่ ๓ และ ๔ ของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่สำหรับวิชาเลือก เลขตัวที่สามจะแสดงลำดับของวิชาเลือกเท่านั้น ไม่ระบุภาคเรียนที่ควรเรียน

การใช้รหัสวิชาดังกล่าวใช้หลักจากคู่มือหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการได้จัดทำคู่มือหลักสูตรหมวดวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นครบทุกวิชา ในคู่มือหลักสูตรจะมีรายละเอียดเนื้อหา กิจกรรมเสนอแนะ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และสื่อการเรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างถูกต้องตามความมุ่งหมาย และที่สำคัญคือ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน ฉะนั้นเพื่อให้การใช้หลักสูตรนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามความมุ่งหมาย ควรจะใช้ควบคู่กับคู่มือหลักสูตรดังกล่าว

หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๐

หมวดวิชาสังคมศึกษา

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม
๒. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์ความเป็นมาในอดีต และปัจจุบันทางสังคม ทางวัฒนธรรม ทางเศรษฐกิจ และทางการเมือง ซึ่งชนแต่ละชาติได้สร้างสมกันมาตามประวัติศาสตร์
๓. เพื่อให้เข้าใจและเลื่อมใสการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เห็นคุณค่าและธำรงรักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมไทย
๔. เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม เคารพและรู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ต่อตนเอง และผู้อื่นภายในกรอบของกฎหมาย ตลอดจนรู้จักแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี
๕. เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ ขยันอดทน ประหยัด มีระเบียบวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อคุณค่าทางจริยธรรม
๖. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์กับการผลิต การบริโภค และการจัดใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
๗. เพื่อให้เข้าใจปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยในปัจจุบัน

วิชาภูมิศาสตร์

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สามารถใช้แผนที่ประกอบการอธิบายได้
๒. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการผลิต การบริโภค และการจัดใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างประหยัดและให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
๓. เพื่อให้เห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นนั้น ๆ ที่จะนำมาสร้างสรรค์เป็นศิลปวัตถุ
๔. เพื่อให้เข้าใจสภาวะทางเศรษฐกิจและผลิตผลของแต่ละภูมิภาค ซึ่งสามารถนำมาเปรียบเทียบในส่วนที่เกี่ยวกับประเทศไทย
๕. เพื่อให้รู้จักใช้เหตุผลเปรียบเทียบสภาวะทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้

คำอธิบายรายวิชา

วิชาบังคับ

๓ ๔๑๑	ภูมิศาสตร์	๑-๐-๑
	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปเอเชีย	
๓ ๔๑๒	ภูมิศาสตร์	๑-๐-๑
	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคและภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย	
๓ ๕๑๓	ภูมิศาสตร์	๑-๐-๑
	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปยุโรปและอเมริกาเหนือ	

๓ ๕๑๔	ภูมิศาสตร์ ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปอเมริกาใต้ แอฟริกาและโอเชียเนีย วิชาเลือก	๑-๐-๑
๓ ๐๑๑	ภูมิศาสตร์กายภาพ ลักษณะของเปลือกโลก การผันแปรของเปลือกโลก พื้นน้ำ น้ำในมหาสมุทร บรรยากาศ ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศ กับพืชพันธุ์ธรรมชาติและดิน	๒-๐-๒
๓ ๐๑๒	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (รายวิชาที่ต้องเรียนก่อนวิชานี้ คือ ๓ ๐๑๑)	๒-๐-๒
	การกระจายของประชากรและอาชีพของมนุษย์ที่สัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อม การจัดใช้ทรัพยากร ปัญหาสิ่งแวดล้อม สิ่ง แวดล้อมเป็นพิษ การป้องกันและการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	
๓ ๐๑๓	อุตุนิยมวิทยา บรรยากาศ การตรวจอากาศ อุณหภูมิและความกด อากาศ ไอน้ำในบรรยากาศ เมฆและหยาดน้ำฟ้า มวลอากาศ และแนวปะทะ ลมฟ้าอากาศในโซนร้อน การพยากรณ์อากาศ และประโยชน์ของอุตุนิยมวิทยา	๒-๐-๒
๓ ๐๑๔	แผนที่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแผนที่ การอ่านแผนที่และการใช้ แผนที่ การทำแผนที่	๒-๐-๒
๓ ๐๑๕	ธรณีศันฐานวิทยา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโลก การเคลื่อนไหวของโลก โลก การผุพังทำลายและการสะสมของโลก แร่สำคัญ ทางเศรษฐกิจ	๒-๐-๒

การศึกษาเกี่ยวกับภาวะประชากร การเปลี่ยนแปลง
ประชากร ผลที่ตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงประชากร
และการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับประชากร ทั้งในระดับครอบครัว
ประเทศและโลก โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ มีเจตคติในการ
รับผิดชอบ และตัดสินใจปฏิบัติอย่างมีเหตุผลในเรื่องเกี่ยวกับ
ประชากร

วิชาประวัติศาสตร์

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในความเจริญของโลกปัจจุบัน ซึ่งได้รับมรดกทางอารยธรรม และความก้าวหน้ามาจากอดีต
๒. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถวิเคราะห์ความเป็นมาในอดีตจนถึงปัจจุบันในแง่ของสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งชนแต่ละชาติได้สร้างสมกันมาตามประวัติศาสตร์ของชาตินั้น
๓. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในวีรกรรมที่บรรพบุรุษไทย ได้กระทำไว้ในอดีต เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนรู้จักเสียสละและรู้จักหน้าที่
๔. เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เกิดความภาคภูมิใจ และต้องการธำรงรักษาไว้เป็นมรดกของชาติสืบไป
๕. เพื่อให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ในอดีตให้เชื่อมโยงมาถึงเหตุการณ์ของโลกปัจจุบันได้ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมอันจะนำไปสู่การดำรงอยู่ในสังคมด้วยดี
๖. เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ อันจะเป็นทางนำไปสู่สันติภาพถาวร

คำอธิบายรายวิชา

วิชาบังคับ

ส ๔๒๑

ประวัติศาสตร์ไทย

๑ - ๐ - ๑

ความสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย ประวัติศาสตร์ไทย
สมัยกรุงธนบุรีจนถึงปัจจุบัน ในด้านการปกครอง การ
เศรษฐกิจ การศึกษา บุคคลสำคัญและวีรกรรม

ประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงธนบุรีถึงปัจจุบัน ในด้าน
ศาสนา วัฒนธรรม ศิลปกรรม และความสัมพันธ์กับต่าง
ประเทศ

ความหมายของประวัติศาสตร์ การแบ่งยุคประวัติศาสตร์
การปฏิวัติอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าทางวิทยาการนับตั้ง
แต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙

สงครามโลกครั้งที่ ๒ องค์การสหประชาชาติ

วิชาเลือก

มนุษย์และการจำแนกชาติพันธุ์ อารยธรรมยุคแรกของ
ชาติต่าง ๆ คือ อียิปต์ เมโสโปเตเมีย และดินแดนใกล้
เคียง อินเดีย จีน กรีก โรมัน

การสำรวจทางทะเล และการพบดินแดนใหม่ในคริสต์
ศตวรรษที่ ๑๕ การแสวงหาอาณานิคม การตั้งถิ่นฐานใน
ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และความเจริญจนถึงปัจจุบัน
ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาจนถึงสงครามกลางเมือง การ
ปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส และผลของการปฏิวัติ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเอเชียตะวันออก ได้แก่ อารย-
ธรรมและวัฒนธรรม ภูมิประเทศ ชาติพันธุ์ ภาษา อาชีพ

ประวัติศาสตร์ของปะเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี มองโกเลีย
ในแง่ของกำเนิดอารยธรรม ความเชื่อ สถาบันการเมือง
ระบบเศรษฐกิจและสังคม โครงสร้างของสังคม และการ
เปลี่ยนแปลงของสังคม ระบบการศึกษา ความสัมพันธ์กับ
ต่างประเทศ การยึดครองของต่างประเทศ

๓ ๐๒๔

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๑ - ๐ - ๑

ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ การเกษตรกรรม ทรัพยากร
แร่ธาตุ ประวัติศาสตร์สมัยเริ่มแรก ประชากร การติดต่อ
กับยุโรป ปัญหาและอนาคตของประเทศที่เกิดขึ้นใหม่ในเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ ประวัติศาสตร์ของประเทศพม่า สหพันธ์
มาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ลาว กัมพูชา เวียดนาม ในแง่
ประวัติความเป็นมา ประชากร อารยธรรม และวัฒนธรรม
สภาพสังคมและเศรษฐกิจ นโยบายต่างประเทศ การ
ปกครอง ภาษา ศาสนา

๓ ๐๒๕

เอเชียใต้

๑ - ๐ - ๑

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเอเชียใต้ ได้แก่ ภูมิประเทศ
ภูมิอากาศ ชาติพันธุ์ ภาษา อาชีพ ประวัติศาสตร์ของ
ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียใต้ ในแง่กำเนิดอารยธรรม ความ
เชื่อสถาบันการเมือง ระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างของสังคม
การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ระบบการศึกษา ความสัมพันธ์
กับประเทศตะวันตก การยึดครองของต่างประเทศ การ
ได้เอกราชและสภาพปัจจุบัน โดยเน้นประเทศอินเดีย
ปากีสถาน บังกลาเทศ และศรีลังกา

ประวัติอารยธรรม เศรษฐกิจและเหตุการณ์ปัจจุบันของ
ประเทศไทย ๑

ประวัติศาสตร์ไทยอย่างสังเขป ประวัติการปกครอง
ของไทย ความสัมพันธ์ของไทยกับประเทศต่างๆ อิทธิพล
ของศิลปวัฒนธรรม และวิทยาการต่างชาติที่มีต่อประเทศ
ไทย ความรู้ทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศ
ไทย อาชีพที่สำคัญของแต่ละภาค แหล่งผลิตสินค้าทาง
เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

ประวัติอารยธรรม เศรษฐกิจและเหตุการณ์ปัจจุบันของ
ประเทศไทย ๒

ประวัติศาสตร์การประดิษฐานพระพุทธศาสนาอย่างสัง-
เขป ประวัติความสำคัญของวัด และการปฏิบัติตนเมื่อเข้าไป
บริเวณวัด วัฒนธรรมและประเพณีที่น่าสนใจของไทย ประวัติ
ความสำคัญของสถานที่ที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยว ข้าว
และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ทั้งด้าน การเมือง
เศรษฐกิจ สังคม และ ข้าราชการ

ปัญหาระหว่างประเทศ

ให้ศึกษาประเทศ ตลอดจนองค์การต่าง ๆ ซึ่งอาจจะมี
ปัญหาเกี่ยวข้องกับและกระทบกระเทือนต่อประเทศไทย

วิชาหน้าที่พลเมือง

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรัก ความเคารพ ยึดมั่นในสถาบันหลักทั้ง ๓ ของประเทศ คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจและส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
๓. เพื่อให้รู้จักใช้สิทธิ เสรีภาพ ภายในกรอบของกฎหมาย
๔. เพื่อให้ตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
๕. เพื่อให้เข้าใจและมีเจตคติที่ดีในคุณค่าทางสังคม จริยธรรม วัฒนธรรมและปฏิบัติตนเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม
๖. เพื่อให้รู้จักเคารพสิทธิ หน้าที่ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล
๗. เพื่อให้รู้จักใช้เหตุผลเปรียบเทียบและตัดสินใจในสภาพที่แท้จริงของสังคมปัจจุบัน

คำอธิบายรายวิชา

วิชาบังคับ

ส ๔๓๑	หน้าที่พลเมือง	๑-๐-๑
	โครงสร้างของสังคมไทย สถาบันที่สำคัญในสังคมวัฒนธรรมในสังคมไทย ค่านิยมที่ควรปลูกฝัง มนุษย์สัมพันธ์ แนวโน้มของสังคมปัจจุบัน	
ส ๔๓๔	หน้าที่พลเมือง	๑-๐-๑
	การพัฒนาสังคมและการพัฒนาชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจ การปฏิรูปที่ดิน การสหกรณ์ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ความสำคัญของการมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแห่งรัฐ	

วิชาเลือก

ส ๐๓๑	การปกครอง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแบบการปกครองที่สำคัญ โครงสร้างของการปกครองของประเทศต่าง ๆ การเปรียบเทียบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขกับการปกครองแบบอื่น	๒-๐-๒
ส ๐๓๒	สังคมไทย การศึกษาสังคมไทยในค่านิยมต่าง ๆ และวิถีแก้ไขในเรื่องความยากจน ที่ดินทำมาหากิน การไม่รู้หนังสือ อาชญากรรมเด็กและเยาวชนกระทำความผิด ประชากร การฉ้อราษฎร์บังหลวง สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ยาเสพติดให้โทษ การจราจร โสเภณี การที่ชาวชนบทอพยพสู่ตัวเมือง การขาดอาหาร แหล่งเสื่อมโทรม การนัดหยุดงานประท้วง ความมั่นคงของชาติ	๒-๐-๒
ส ๐๓๓	ศิลปะการประชุม ความสำคัญของการประชุม องค์ประกอบสำคัญของการประชุม ประเภทของการประชุมแบบต่าง ๆ	๑-๐-๑
ส ๐๓๔	กฎหมายที่ควรรู้ การทะเบียนราษฎร การทะเบียนชื่อบุคคล การทะเบียนครอบครัว บัตรประจำตัวประชาชน การศึกษาภาคบังคับ การขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การเสียภาษีบำรุงท้องที่ การเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ซื้อขาย ขายฝาก จำนอง จำน่า พันยกรรม ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	๒-๐-๒

วิชาศีลธรรม

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของศาสนาธรรม และสามารถนำไปประพฤติกปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะมีผลเป็นความสงบสุขทั้งส่วนตนและส่วนรวม
๒. เพื่อให้สามารถประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอย่างถูกต้องและเหมาะสมแก่ภาวะเศรษฐกิจ
๓. เพื่อส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมไทยในด้านขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

คำอธิบายรายวิชา

วิชาบังคับ

ส ๔๔๒	ศีลธรรม	๑-๐-๑
	ศาสนาคืออะไร ธรรมสัจจะ-สัจธรรม เรื่องของชีวิต	
	คุณค่าของความเป็นมนุษย์ พุทธจริยา	
ส ๕๔๓	ศีลธรรม	๑-๐-๑
	ธรรมกับชีวิต พิธีกรรมทางศาสนา และมารยาทของไทย	

วิชาเลือก

ส ๐๔๑	ศาสนาสากล	๒-๐-๒
	ศาสนาพุทธ อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์ เต๋า	
	ชินโต เซน ยิว ในหัวข้อชีวประวัติของศาสดาผู้ให้กำเนิด	
	ศาสนา ประวัติความเป็นมาของศาสนาต่าง ๆ นิกายที่สำคัญ	
	ของศาสนา หลักคำสอนของศาสนา พิธีกรรมที่สำคัญบางอย่าง	
	ในศาสนา ความสอดคล้องของศาสนาสากล	
ส ๐๔๒	พุทธศาสนาในประเทศไทย	๒-๐-๒
	แหล่งกำเนิดของพุทธศาสนา การแผ่ขยายพุทธศาสนาเข้าสู่	
	ประเทศไทย ข้อธรรมในพระพุทธรูปศาสนาที่ควรรู้	

บทเฉพาะกาล

เนื่องจากวิชาบังคับของกลุ่มวิชาภูมิศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเนื้อหาจากหลักสูตรเดิมมาก และหลักสูตรหมวดวิชาสังคมศึกษาที่แก้ไขใหม่มีผลบังคับใช้พร้อมกันทุกชั้นในปีการศึกษา ๒๕๒๐ ฉะนั้นเพื่อให้เนื้อหาของวิชาบังคับในกลุ่มวิชาดังกล่าวในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ของปีการศึกษา ๒๕๒๐ ช้าช้อนกับที่เคยเรียนมาแล้วในปีการศึกษาที่ผ่านมา จึงให้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เฉพาะปีการศึกษา ๒๕๒๐ ใช้หลักสูตรวิชาบังคับของกลุ่มวิชาภูมิศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรมดังนี้

ส ๕๑๓	ภูมิศาสตร์	๑-๐-๑
	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย และภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปอเมริกาเหนือ	
ส ๕๑๔	ภูมิศาสตร์	๑-๐-๑
	ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของทวีปอเมริกาใต้ แอฟริกา และโอเชียเนีย	
ส ๕๔๓	ศีลธรรม	๑-๐-๑
	ศาสนาคืออะไร ธรรมสัจจะ-สัจธรรม เรื่องของชีวิต คุณค่าของความเป็นมนุษย์ พุทธจริยา	
	(เรียนในภาคเรียนที่ ๑ แทนรายวิชา ส ๕๔๓ ศีลธรรม)	
ส ๕๔๔	ศีลธรรม	๑-๐-๑
	ธรรมกับชีวิต พิธีกรรมทางศาสนา และมารยาทของไทย	
	(เรียนในภาคเรียนที่ ๒ แทนรายวิชา ส ๕๓๔ หน้าที่พลเมือง)	

